

1395.

Na osnovu člana 14 stav 4 Zakona o metrologiji („Službeni list CG”, broj 79/08) i člana 6 Zakona o tehničkim zahtjevima za proizvode i ocjenjivanju usaglašenosti („Službeni list CG”, br. 53/11, 3/23 i 39/26), Ministarstvo ekonomskog razvoja donijelo je

PRAVILNIK O ZAHTJEVIMA ZA VAGE SA NEAUTOMATSKIM FUNKCIONISANJEM*

Predmet

Član 1

Ovim pravilnikom propisuju se metrološki i tehnički zahtjevi koje treba da ispunjavaju vage sa neautomatskim funkcionisanjem (u daljem tekstu: neautomatske vage) koje se isporučuju na tržište i/ili stavljaju u upotrebu, postupci ocjenjivanja usaglašenosti tih vaga sa propisanim zahtjevima, zahtjevi koje mora da ispunjava tijelo za ocjenjivanje usaglašenosti neautomatskih vaga i druga pitanja od značaja za neautomatske vage.

Neautomatska vaga

Član 2

Neautomatska vaga, u smislu ovog pravilnika, je mjerilo koje u toku mjerenja mase zahtijeva učešće rukovaoca kako bi se dobio i potvrdio rezultat mjerenja.

Primjena

Član 3

Odredbe ovog pravilnika primjenjuju se na sve neautomatske vage koje se koriste za određivanje:

- 1) mase za potrebe trgovačkog poslovanja;
- 2) mase radi izračunavanja putarina, carina, tarifa, premija, kazni, naknada, naknada za štetu ili sličnih vrsta plaćanja;
- 3) mase radi primjene zakona ili drugog propisa, kao i za davanje stručnog mišljenja u sudskom postupku;
- 4) mase u medicinskoj praksi, odnosno za mjerenje mase pacijenata u svrhu monitoringa, uspostavljanja dijagnoze i postupka liječenja;
- 5) mase radi pripreme lijekova po receptu u apotekama i određivanje mase u analizama koje se sprovode u medicinskim i farmaceutskim laboratorijama;
- 6) iznosa za naplatu u direktnoj javnoj prodaji, kao i pripremanja prethodno upakovanih proizvoda.

Odredbe ovog pravilnika primjenjuju se i na neautomatske vage, koje se koriste i za druge namjene koje nijesu navedene u stavu 1 tač. 1 do 6 ovog člana.

Značenje izraza

Član 4

Izrazi upotrijebljeni u ovom pravilniku imaju sljedeća značenja:

- 1) **mjerilo mase** je mjerilo koje služi za određivanje mase tijela koristeći djelovanje sile teže na to tijelo i može služiti za određivanje drugih, sa masom povezanih veličina, parametara i karakteristika;
- 2) **isporuka na tržište** je svaka isporuka neautomatske vage za distribuciju ili upotrebu na tržište Crne Gore u okviru obavljanja trgovačke aktivnosti, sa ili bez naknade;
- 3) **stavljanje na tržište** je prva isporuka neautomatske vage na tržište Crne Gore;
- 4) **proizvođač** je fizičko ili pravno lice koje proizvodi neautomatsku vagu ili se predstavlja kao proizvođač stavljanjem na neautomatsku vagu poslovnog imena, naziva ili trgovačke oznake ili druge prepoznatljive oznake;

- 5) **ovlašćeni zastupnik** je pravno ili fizičko lice, sa sjedištem, odnosno prebivalištem u Crnoj Gori, koje je proizvođač pisano ovlastio da u njegovo ime obavlja poslove utvrđene ovim pravilnikom;
- 6) **uvoznik** je fizičko ili pravno lice sa sjedištem, odnosno prebivalištem u Crnoj Gori, koje neautomatsku vagu uvozi iz treće države i stavlja na tržište Crne Gore;
- 7) **distributer** je fizičko ili pravno lice u lancu snabdijevanja, koje nije ni proizvođač ni uvoznik i koje isporučuje neautomatsku vagu na tržište;
- 8) **isporučilac** je proizvođač, ovlašćeni zastupnik, uvoznik ili distributer;
- 9) **tehnička specifikacija** je dokument kojim su utvrđeni tehnički zahtjevi koje neautomatska vaga mora da ispunjava;
- 10) **harmonizovani standard** je evropski standard koji je usvojilo jedno od evropskih tijela za standardizaciju definisanih u relevantnom zakonodavstvu EU na osnovu zahtjeva Evropske Komisije;
- 11) **ocjenjivanje usaglašenosti** je postupak kojim se utvrđuje da li neautomatska vaga ispunjava zahtjeve utvrđene ovim pravilnikom;
- 12) **tijelo za ocjenjivanje usaglašenosti** je pravni subjekt koji obavlja aktivnosti ocjenjivanja usaglašenosti, uključujući kalibraciju, ispitivanje, sertifikaciju i inspekciju;
- 13) **opoziv** je svaka mjera usmjerena na postizanje povraćaja vage koja je već bila dostupna krajnjem korisniku;
- 14) **zakonodavstvo Unije o harmonizaciji** je svako zakonodavstvo Unije kojim se harmonizuju uslovi za stavljanje proizvoda na tržište;
- 15) **povlačenje s tržišta** je mjera usmjerena na sprječavanje isporuke proizvoda koji se nalazi u lancu snabdijevanja na tržištu.

Stavljanje na raspolaganje na tržištu i stavljanje u upotrebu

Član 5

Neautomatske vage koje ispunjavaju zahtjeve utvrđene ovim pravilnikom mogu se isporučivati na tržište.

Neautomatske vage koje ne ispunjavaju zahtjeve utvrđene ovim pravilnikom, ne mogu se stavljati u upotrebu za namjene iz člana 3 stav 1 ovog pravilnika.

Metrološki i tehnički zahtjevi

Član 6

Neautomatske vage treba da ispunjavaju osnovne metrološke i tehničke zahtjeve (u daljem tekstu: osnovni zahtjevi) koji su dati u Prilogu 1 ovog pravilnika.

Ako neautomatska vaga sadrži ili je povezana sa uređajima koji se ne upotrebljavaju za namjene iz člana 3 stav 1 ovog pravilnika, na te uređaje ne primjenjuju se zahtjevi utvrđeni ovim pravilnikom.

Slobodno kretanje neautomatskih vaga

Član 7

Neautomatske vage koje ispunjavaju zahtjeve utvrđene ovim pravilnikom mogu se isporučivati na tržište, bez ograničenja.

Neautomatske vage koje ispunjavaju zahtjeve utvrđene ovim pravilnikom mogu se stavljati u upotrebu za namjene utvrđene u članu 3 stav 1 ovog pravilnika bez ograničenja.

Proizvođač

Član 8

Proizvođač, treba da obezbjedi da su neautomatske vage koje stavlja na tržište i/ili u upotrebu za namjene iz člana 3 stav 1 ovog pravilnika, konstruisane i proizvedene u skladu sa osnovnim zahtjevima iz Priloga 1 ovog pravilnika.

Za neautomatske vage namijenjene za korišćenje u skladu sa članom 3, stav 1 ovog pravilnika, proizvođač treba da sačini tehničku dokumentaciju u postupku iz Priloga 2 ovog pravilnika i sprovede, odnosno obezbjedi sprovođenje postupka ocjenjivanja usaglašenosti iz člana 16 ovog pravilnika.

Kada se postupkom ocjenjivanja usaglašenosti dokaže usaglašenost neautomatske vage namijenjene za upotrebu u svrhe iz člana 3 stav 1 tač. 1 do 6 sa zahtjevima propisanim ovim pravilnikom, proizvođač treba da sačini EU izjavu o usaglašenosti i stavi CE oznaku i dopunsku metrološku oznaku.

Proizvođač treba da čuva tehničku dokumentaciju i EU izjavu u usaglašenosti iz st. 2 i 3 ovog člana, deset godina od dana stavljanja neautomatske vage iz člana 3 stav 1 ovog pravilnika na tržište.

Proizvođač može da uzima uzorke neautomatskih vaga koje su već isporučene na tržište, sprovodi ispitivanja i prema potrebi, vodi knjigu pritužbi i evidentira neusaglašene i povučene neautomatske vage, o čemu treba da obavjesti distributera.

Proizvođač treba da obezbjedi da neautomatska vaga koju je stavio na tržište, nosi broj tipa, grupe, serije ili drugu oznaku koja omogućava njenu identifikaciju na način utvrđen u Prilogu 3 ovog pravilnika, i to:

1) za neautomatske vage koje namjeravaju da se koriste se za namjene iz člana 3 stav 1 ovog pravilnika, proizvođač stavlja natpise utvrđene u tački 1 Priloga 3 ovog pravilnika;

2) za neautomatske vage koje se upotrebljavaju za druge namjene, u skladu sa članom 3 stav 2 ovog pravilnika, proizvođač stavlja natpise utvrđene u tački 2 Priloga 3 ovog pravilnika.

Na uređaje iz člana 6 stav 2 ovog pravilnika, proizvođač treba da stavi oznaku ograničenja upotrebe, u skladu sa članom 21 i Prilogom 3 tačka 3 ovog pravilnika.

Proizvođač na vagu iz stava 1 ovog člana, treba da stavi svoje ime, registrovani trgovački naziv ili registrovanu trgovačku oznaku i adresu na kojoj je proizvođač dostupan, kao i kontakt podatke napisane na crnogorskom jeziku.

Proizvođač treba da obezbjedi da su uz neautomatsku vagu iz stava 1 ovog člana, priložena uputstva i informacije sačinjene na crnogorskom jeziku, kao i da su uputstva i informacije i svako označavanje neautomatske vage jasna i lako razumljiva.

Ovlašćeni zastupnik

Član 9

Proizvođač može pisanim ovlašćenjem imenovati ovlašćenog zastupnika.

Obaveze utvrđene u članu 8 stav 1 ovog pravilnika i obaveza izrade tehničke dokumentacije iz člana 8 stav 2 ovog pravilnika nijesu dio obaveza ovlašćenog zastupnika.

Ovlašćeni zastupnik obavlja zadatke u skladu sa zakonom i pisanim ovlašćenjem iz stava 1 ovog člana.

Ovlašćenje iz stava 1 ovog člana treba da omogući ovlašćenom zastupniku sprovođenje sljedećih aktivnosti:

1) da čuva EU izjavu o usaglašenosti i tehničku dokumentaciju na raspolaganju državnim organima za nadzor tržišta deset godina nakon što je neautomatska vaga stavljena na tržište;

2) da na osnovu obrazloženog zahtjeva organa za nadzor tržišta dostavi tom organu sve informacije i dokumentaciju potrebnu za dokazivanje usaglašenosti neautomatske vage,

3) da saraduje sa organom nadzora na tržištu, na njihov zahtjev, u svim preduzetim radnjama za uklanjanje rizika koje predstavljaju neautomatske vage obuhvaćene ovlašćenjem.

Uvoznik

Član 10

Uvoznik može da stavlja na tržište neautomatske vage koje ispunjavaju osnovne zahtjeve utvrđene ovim pravilnikom.

Uvoznik treba da na neautomatsku vagu ili ako to nije moguće, na ambalaži ili u dokumentu koji prati tu vagu, stavi svoje ime, registrovani trgovački naziv ili registrovanu trgovačku oznaku, kao i adresu na kojoj je dostupan, na crnogorskom jeziku.

Uvoznik treba da obezbjedi da neautomatsku vagu iz člana 3 stav 1 ovog pravilnika, prate uputstva i informacije na crnogorskom jeziku.

Uvoznik treba da čuva primjerak EU izjave o usaglašenosti i tehničku dokumentaciju neautomatskih vaga iz člana 3 stav 1 ovog pravilnika i stavlja na raspolaganje organu nadzora na tržištu, tijelu za poslove ocjene usaglašenosti u periodu od deset godina od dana stavljanja neautomatske vage na tržište i ispunjava i druge obaveze utvrđene zakonom.

Distributer

Član 11

Distributer, treba da provjeri da li je vaga iz člana 3 stav 1 ovog pravilnika, prije njene isporuke na tržište i/ili stavljanja u upotrebu označena znakom CE i dodatnom metrološkom oznakom u skladu sa ovim pravilnikom, da li tu vagu prati EU izjava o usaglašenosti, potrebni dokumenti, uputstva i informacije u skladu sa zahtjevima propisanim ovim pravilnikom.

Distributer je treba da obezbjedi da uslovi skladištenja ili transporta ne ugrožavaju usaglašenost proizvoda s propisanim zahtjevima do trenutka isporuke proizvoda na tržište.

Zajedničke obaveze proizvođača, uvoznika i distributera

Član 12

Ako proizvođači, uvoznici ili distributeri smatraju ili imaju razloga da vjeruju da neautomatska vaga koju su stavili na tržište nije u skladu s ovim pravilnikom, treba da odmah preduzmu korektivne mjere potrebne za dovođenje te vage u skladu s propisima, povlačenje s tržišta ili njeno opozivanje, a kada neautomatska vaga predstavlja rizik, proizvođači, uvoznici ili distributeri treba odmah o tome da obavijeste državni organ tržišnog nadzora države članice u kojoj su vagu stavili na tržište, navodeći detalje, posebno o neusaglašenosti i svim preduzetim korektivnim mjerama.

Proizvođač, uvoznik ili distributer treba, na obrazloženi zahtjev organa tržišnog nadzora da mu dostavi sve informacije i dokumentaciju u pisanom ili elektronskom obliku potrebnu za dokazivanje usaglašenosti neautomatske vage s ovim pravilnikom, na crnogorskom jeziku, da saraduje s tim organom, na njegov zahtjev, u svakoj radnji preduzetoj radi uklanjanja rizika koje predstavljaju neautomatske vage koje su stavili na tržište.

Zajedničke obaveze uvoznika i distributera

Član 13

Prije stavljanja na tržište neautomatskih vaga namijenjenih za upotrebu u svrhe navedene u članu 3 stav 1, uvoznici i distributeri treba da obezbjede da je proizvođač sproveo odgovarajući postupak ocjenjivanja usaglašenosti iz člana 16 ovog pravilnika, i treba da osiguraju da je proizvođač izradio tehničku dokumentaciju, da neautomatska vaga posjeduje CE znak i dodatnu metrološku oznaku, da je prate propisani dokumenti, te da je proizvođač ispunio zahtjeve iz člana 8 stav 6 tač. 1 i 2 i člana 8 stav 8 ovog pravilnika.

Prije stavljanja na tržište neautomatske vage koja nije namijenjena za upotrebu u svrhe navedene u članu 3 stav 1 ovog pravilnika, uvoznici i distributeri treba da osiguraju da je proizvođač ispunio zahtjeve iz člana 8 stav 6 tač. 1 i 2 i člana 8 stav 8 ovog pravilnika.

Identifikacija isporučilaca

Član 14

Isporučilac treba da dostavi na zahtjev organa tržišnog nadzora podatke o svakom subjektu koji mu je isporučio neautomatsku vagu iz člana 3 stav 1 ovog pravilnika, odnosno subjektu kojem je ta vaga isporučena.

Pretpostavka usaglašenosti neautomatskih vaga

Član 15

Pretpostavlja se da su neautomatske vage koje su u skladu s crnogorskim standardima koji su prihvatili harmonizovane standarde ili njihove dijelove, čija je lista objavljena u "Službenom listu Crne Gore", u skladu sa bitnim zahtjevima utvrđenim u Prilogu 1 a koji su obuhvaćeni tim standardima ili njihovim dijelovima.

Postupci ocjenjivanja usaglašenosti

Član 16

Ocjenjivanje usaglašenosti neautomatske vage iz člana 3 stav 1 ovog pravilnika, sa osnovnim zahtjevima datim u Prilogu 1 ovog pravilnika, vrši se u skladu sa jednim od sljedećih postupaka, po izboru proizvođača:

- 1) modul B - EU ispitivanje tipa, koji je dat u Prilogu 2 tačka 1 ovog pravilnika,
- 2) modul D - usaglašenost sa tipom na osnovu garancije kvaliteta postupka proizvodnje, koji je dat u Prilogu 2 tačka 2 ovog pravilnika,
- 3) modul D1 - garancija kvaliteta postupka proizvodnje, koji je dat u Prilogu 2 tačka 3 ovog pravilnika;
- 4) modul F - usaglašenost sa tipom na osnovu provjere proizvoda, koji je dat u Prilogu 2 tačka 4 ovog pravilnika,
- 5) modul F1 - usaglašenost na osnovu provjere proizvoda, koji je dat u Prilogu 2 tačka 5 ovog pravilnika, i modul G - usaglašenost na osnovu pojedinačne provjere, koji je dat u Prilogu 2 tačka 6 ovog pravilnika.

Modul B iz stava 1 tačka 1 ovog člana, nije obavezan za neautomatske vage koje ne upotrebljavaju elektronske uređaje i čiji uređaj za mjerenje mase ne koristi oprugu za uravnoteženje opterećenja.

Na neautomatske vage na koje se ne primjenjuje modul B iz stava 1 tačka 1 ovog člana, primjenjivaće se modul D1 ili modul F1 iz stava 1 tač. 3 i 5 ovog člana.

Dokumentacija koja se koristi u postupcima ocjenjivanja usaglašenosti iz stava 1 ovog člana, treba da se sačini na crnogorskom jeziku, odnosno drugom jeziku koji tijelo za ocjenjivanje usaglašenosti prihvati.

EU izjava o usaglašenosti

Član 17

EU izjava o usaglašenosti je dokaz da neautomatska vaga ispunjava osnovne zahtjeve iz Priloga 1 ovog pravilnika.

EU izjava o usaglašenosti treba da se sačini u skladu sa podacima datim u Prilogu 4 ovog pravilnika i sadrži elemente utvrđene u modulima iz Priloga 2 ovog pravilnika i treba da se stalno ažurira.

EU izjava o usaglašenosti treba da se sačini se na crnogorskom jeziku i redovno ažurira. Ako se na neautomatsku vagu primjenjuje više propisa kojima se zahtijeva EU izjava o usaglašenosti, treba da se sačini se samo jedna EU izjava o usaglašenosti, u kojoj se navode propisi i brojevi Službenog lista u kojem su objavljeni.

Izjava iz stava 1 ovog člana sadrži identifikaciju primjenjenih izvora prava Unije, uključujući i njihove reference iz službenog lista EU.

Sačinjavanjem EU izjave o usaglašenosti proizvođač preuzima odgovornost za usaglašenost neautomatske vage sa zahtjevima utvrđenim ovim pravilnikom.

Znak usaglašenosti CE

Član 18

Usaglašenost neautomatskih vaga iz člana 3 stav 1 ovog pravilnika sa zahtjevima utvrđenim ovim pravilnikom potvrđuje se od strane proizvođača stavljanjem znaka CE i dodatne metrološke oznake na mjerilo, u skladu sa čl. 18 i 19 ovog pravilnika.

Znak CE treba da se postavi na neautomatsku vagu u skladu sa propisom kojim se uređuje oblik, sadržaj i izgled znaka usaglašenosti proizvoda, ako ovim pravilnikom nije drukčije određeno.

Dodatna metrološka oznaka

Član 19

Dodatna metrološka oznaka sastoji se od velikog slova "M" i dvije posljednje cifre godine njenog stavljanja uokvirenom pravougaonikom, a visina pravougaonika jednaka je visini oznake CE.

Dodatna metrološka oznaka se postavlja u skladu sa propisom kojim se uređuje oblik, sadržaj i izgled znaka usaglašenosti proizvoda.

Posebni zahtjevi u vezi sa stavljanjem znaka CE i dodatne metrološke oznake

Član 20

Znak CE i dodatna metrološka oznaka treba da se postavi na neautomatsku vagu iz člana 3 stav 1 ovog pravilnika ili na njenu natpisnu pločicu na vidljiv, čitljiv i neizbrisiv način.

Znak CE i dodatna metrološka oznaka treba da se postave na neautomatsku vagu iz člana 3 stav 1 ovog pravilnika prije njenog stavljanja na tržište.

Dodatna metrološka oznaka treba da se postavi neposredno iza znaka CE.

CE oznaku i dopunsku metrološku oznaku treba da prate identifikacijski broj(evi) pravljenog tijela ili tijela uključenih u fazu kontrole proizvodnje, kako je dato u Prilogu 2 ovog pravilnika.

Identifikacijski broj prijavljenog tijela treba da postavlja samo tijelo ili, prema njegovim uputstvima, proizvođač ili njegov ovlašćeni predstavnik.

Nakon oznake CE, dodatnih metroloških oznaka i identifikacionog broja tijela za ocjenjivanje usaglašenosti, na neautomatsku vagu iz člana 3 stav 1 ovog pravilnika može se postaviti i druga oznaka koja ukazuje na poseban rizik ili poseban način upotrebe te vage.

Oznaka ograničenja upotrebe

Član 21

Oznaka ograničenja upotrebe iz člana 8 stav 7 i Priloga 3 tačka 3 ovog pravilnika, treba da se postavi na neautomatsku vagu na način da bude jasno vidljiva i neizbrisiva.

Zahtjevi koje mora da ispunjava tijelo za ocjenjivanje usaglašenosti

Član 22

Tijelo za ocjenjivanje usaglašenosti vaga iz člana 3 stav 1 ovog pravilnika, treba da ispunjava sljedeće zahtjeve, i to:

1) treba da bude osnovano u Crnoj Gori u skladu sa zakonom koji uređuje materiju osnivanja privrednih društava;

2) tijelo za ocjenjivanje usaglašenosti je tijelo treće strane, nezavisno od privrednog subjekta i ne smije biti uključeno u projektovanje, proizvodnju, nabavku, montažu, upotrebu ili održavanje neautomatskih vaga koje ocjenjuje;

3) odgovorno lice i lica odgovorna za sprovođenje ocjenjivanja usaglašenosti ne treba da budu projektant, proizvođač, distributer, uvoznik, instalater, kupac, vlasnik, korisnik ili održavalac vaga

koje se ocjenjuju, niti njihov ovlašćeni zastupnik, što ne isključuje upotrebu vaga koje su predmet ocjenjivanja za aktivnosti ili interne potrebe tijela za ocjenjivanje usaglašenosti;

4) odgovorno lice i lica odgovorna za sprovođenje ocjenjivanja usaglašenosti ne treba da budu direktno uključeni u projektovanje, proizvodnju ili konstrukciju, stavljanje na tržište, ugradnju, upotrebu ili održavanje neautomatskih vaga i ne treba da zastupaju strane uključene u navedene aktivnosti, i ne trebaju da se bave bilo kakvom aktivnošću koja bi mogla biti u sukobu s njihovom nezavisnošću rasuđivanja ili integritetom u vezi s aktivnostima ocjenjivanja usaglašenosti za koje su prijavljeni, a to se posebno odnosi na konsultantske usluge;

5) tijela za ocjenjivanje usaglašenosti treba da obezbjede da aktivnosti njihovih podružnica ili podizvođača ne utiču na povjerljivost, objektivnost ili nepristrasnost njihovih aktivnosti ocjenjivanja usaglašenosti;

6) zaposleni u tijelu za ocjenjivanje usaglašenosti treba da sprovedu poslove ocjenjivanja usaglašenosti sa najvišim stepenom profesionalne etike i stručnosti u području metrologije, i ne treba da budu pod pritiskom ili uticajem od strane lica u čijem interesu su rezultati ocjenjivanja usaglašenosti, a što bi moglo uticati na odluku ili rezultate poslova ocjenjivanja usaglašenosti neautomatskih vaga;

7) tijelo za ocjenjivanje usaglašenosti treba da bude osposobljeno da pravilno izvrši postupke ocjenjivanja usaglašenosti za koje je ovlašćeno u skladu sa Prilogom 2 ovog pravilnika, bez obzira da li te poslove obavlja samostalno ili se obavljaju u njegovo ime i pod njegovom odgovornošću.

Za svaku kategoriju vaga iz člana 3 stav 1 ovog pravilnika, za koju je imenovano, tijelo za ocjenjivanje usaglašenosti treba da ima:

1) zaposlene koji posjeduju odgovarajuće tehničko i stručno znanje i iskustvo za obavljanje poslova ocjenjivanja usaglašenosti neautomatskih vaga;

2) utvrđen opis postupaka u skladu sa kojima sprovodi ocjenjivanje usaglašenosti, kojim se obezbjeđuje transparentnost i sposobnost obnavljanja tih postupaka, kao i utvrđene protokole i postupke kojima su jasno razgraničeni poslovi i zadaci ocjenjivanja usaglašenosti od drugih aktivnosti koje obavlja;

3) utvrđene postupke za obavljanje djelatnosti primjereno veličini pravnog lica, sektoru u kojem djeluje, strukturi, stepenu složenosti tehnologije određene neautomatske vage, kao i veličini ili vrsti serije proizvodnog procesa;

4) potrebna sredstva za pravilno obavljanje tehničkih i administrativnih poslova povezanih sa ocjenjivanjem usaglašenosti i dostupnu potrebnu opremu ili sredstva.

Zaposleni odgovorni za poslove ocjenjivanja usaglašenosti vaga iz člana 3 stav 1 ovog pravilnika treba da imaju:

1) odgovarajuće tehničko i stručno znanje koje obuhvata sve poslove ocjenjivanja usaglašenosti za koje je tijelo za ocjenjivanje usaglašenosti imenovano;

2) poznavanje zahtjeva za ocjenjivanje usaglašenosti u skladu sa odredbama ovog pravilnika i odgovarajuća ovlašćenja za obavljanje tih poslova;

3) primjereno znanje i razumijevanje osnovnih zahtjeva iz Priloga 1 ovog pravilnika, crnogorskih standarda iz liste standarda iz člana 15 ovog pravilnika;

4) sposobnost i samostalnost u sačinjavanju potvrda, zapisa i izvještaja o sprovedenim aktivnostima ocjenjivanja usaglašenosti u skladu sa odredbama ovog pravilnika.

Tijelo za ocjenjivanje usaglašenosti, odgovorna lica i zaposleni koji sprovode postupak ocjenjivanja usaglašenosti vaga iz člana 3 stav 1 ovog pravilnika, treba da budu nepristrasni i njihova zarada ne treba da zavisi od broja sprovedenih ocjenjivanja, kao ni od rezultata tih ocjenjivanja.

Tijelo za ocjenjivanje usaglašenosti treba da ima zaključen ugovor o osiguranju od odgovornosti za štetu.

Zaposleni u tijelu za ocjenjivanje usaglašenosti, treba da čuvaju povjerljivost podataka i informacija u vezi sa ocjenjivanjem usaglašenosti, u skladu sa zakonom.

Vlasnička prava treba da budu zaštićena.

Tijelo za ocjenjivanje usaglašenosti treba da učestvuje u odgovarajućim aktivnostima standardizacije i aktivnostima koordinatorske grupe drugih tijela za ocjenjivanje usaglašenosti ili treba da obezbjedi da njegovi zaposleni koji rade na poslovima ocjenjivanja usaglašenosti budu blagovremeno informisani o tim aktivnostima i primjenjuju opšta uputstva, odluke i dokumente koji su izrađeni kao rezultat rada te grupe.

Pretpostavka o usaglašenosti tijela za ocjenjivanje usaglašenosti

Član 23

Ako tijelo za ocjenjivanje usaglašenosti dokaže usaglašenost neautomatske vage sa zahtjevima utvrđenim standardima iz liste iz člana 15 ovog pravilnika, pretpostavlja se da neautomatska vaga ispunjava zahtjeve utvrđene iz člana 22 ovog pravilnika.

Uslovi za podugovaranje od strane prijavljenih tijela i povezana pravna lica

Član 24

Tijelo za ocjenjivanje usaglašenosti neautomatskih vaga iz člana 3 stav 1 ovog pravilnika, može određene poslove u vezi sa ocjenjivanjem usaglašenosti, da povjeri drugom pravnom licu koje ispunjava zahtjeve iz člana 22 ovog pravilnika i o tome obavještava organ koji vrši njegovo prijavljivanje.

Prijavljena tijela preuzimaju punu odgovornost za zadatke koje obavljaju podizvođači ili podružnice, gdje god su osnovane, a ostaju odgovorna za aktivnosti koje obavlja drugi pravni subjekt.

Tijelo za ocjenjivanje usaglašenosti odgovorno je za poslove koje je prenjelo na druga pravna lica, u skladu sa stavom 1 ovog člana.

Aktivnosti se mogu podugovarati ili obavljati od strane podružnice samo uz saglasnost klijenta.

Tijelo za ocjenjivanje usaglašenosti treba da čuva i stavlja na raspolaganje organu tržišnog nadzora dokumentaciju nastalu u postupku ocjenjivanja usaglašenosti koju je sproveo drugo pravno lice iz stava 1 ovog člana.

Tijela za prijavljivanje

Član 25

Ministarstvo uspostavlja i provodi potrebne procedure prijavljivanja tijela za ocjenjivanje usaglašenosti i praćenje prijavljenih tijela, uključujući usaglašenost s odredbama člana 24 ovog pravilnika u skladu sa zakonom koji uređuje materiju ocjenjivanja usaglašenosti.

U slučaju da Ministarstvo delegira ili na drugi način povjeri procjenu, obavještavanje ili praćenje iz stava 1 ovog člana organizaciji koja nije organ uprave, ta organizacija će biti pravni subjekt i mora se mutatis mutandis pridržavati zahtjeva utvrđenih u članu 22 ovog pravilnika, a pored toga, mora imati osiguranje za pokrivanje odgovornosti koje proizlaze iz njegovih aktivnosti.

Operativne obaveze prijavljenih tijela

Član 26

Prijavljena tijela treba da sprovode ocjenjivanje usaglašenosti u skladu s postupcima ocjenjivanja usaglašenosti datim u Prilogu 2 ovog pravilnika.

Ocjenjivanje usaglašenosti iz stava 1 ovog člana, treba da se sprovede na način koji se jednako primjenjuje kod svih subjekata ocjenjivanja, izbjegavajući nepotrebna opterećenja za privredne subjekte.

Tijela za ocjenjivanje usaglašenosti treba da obavljaju svoje aktivnosti uzimajući u obzir veličinu preduzeća, sektor u kojem posluje, njegovu strukturu, stepen složenosti tehnologije mjerila o kojoj je riječ i masovnu ili serijsku prirodu proizvodnog procesa.

Ako ovlašteno tijelo utvrdi da proizvođač ne ispunjava zahtjeve utvrđene u važećim tehničkim propisima ili usklađenim standardima, naložit će proizvođaču da preduzme korektivne mjere i neće izdati sertifikat o usaglašenosti.

Ako, tokom nadzora nad usaglašenosti nakon izdavanja sertifikata, prijavljeno tijelo utvrdi da neautomatska vaga više nije u skladu sa zahtjevima ovog pravilnika, naložit će proizvođaču da preduzme odgovarajuće korektivne mjere i, po potrebi, suspendovaće ili povući sertifikat.

Ako korektivne mjere nijesu preduzete ili nemaju potreban efekat, ovlašteno tijelo će ograničiti, suspendovati ili povući svaki sertifikat, shodno okolnostima.

Žalba na odluke prijavljenih tijela

Član 27

Proizvođač ili uvoznik imaju pravo žalbe protiv odluke prijavljenog tijela, koju oni mogu uputiti Ministarstvu u skladu sa zakonom.

Formalna neusaglašenost

Član 28

Ako organ tržišnog nadzora u skladu sa zakonom koji uređuje tržišni nadzor utvrdi jedan od sljedećih nedostataka, zahtijevati će od relevantnog privrednog subjekta da otkloni predmetnu neusaglašenost:

- a) CE znak ili dodatna metrološka oznaka postavljeni su suprotno čl. 18 i 19 ovog pravilnika;
- b) CE znak ili dodatna metrološka oznaka nijesu postavljeni;
- c) propisani natpisi nijesu stavljeni ili su stavljeni suprotno članu 8 stav 6 ovog pravilnika;
- d) identifikacioni broj prijavljenog tijela, ako je to tijelo uključeno u fazu kontrole proizvodnje, postavljen je suprotno propisu koji uređuje materiju ocjenjivanja usaglašenosti ili nije postavljen;
- e) EU deklaracija o usaglašenosti nije sačinjena;
- f) EU deklaracija o usaglašenosti nije pravilno sačinjena;
- g) tehnička dokumentacija nije dostupna ili nije potpuna;
- h) podaci iz člana 8 stav 6 ili člana 10 stav 2 ovog pravilnika nedostaju, netačni su ili su nepotpuni;
- i) bilo koji drugi zahtjev predviđen članom 8 ili članom 10 nije ispunjen

Prilozi

Član 29

Prilozi 1 do 4 čine sastavni dio ovog pravilnika.

Neautomatske vage u upotrebi

Član 30

Neautomatske vage, koje su u upotrebi na dan stupanja na snagu ovog pravilnika, mogu se podnositi na redovno i vanredno ovjeravanje, ako ispunjavaju zahtjeve utvrđene propisima na osnovu kojih su stavljene u upotrebu.

Odložena primjena

Član 31

Odredbe člana 8 st. 2 do 7, člana 9, člana 10 st. 2 i 4, čl. 11, 12, 13 i 14, članovi od 16 do 28 kao i odredbe Priloga 2, 3 i 4 ovog pravilnika, primjenjivaće se od dana pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji.

Od dana pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji, tržište Crne Gore smatraće se tržištem Evropske unije, a ovlašćeni predstavnik, odnosno uvoznik, smatraće se pravnim ili fizičkim licem sa sjedištem ili prebivalištem u Evropskoj uniji.

Do pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji ispitivanje usaglašenosti neautomatskih vaga iz člana 3 ovog pravilnika sa zahtjevima utvrđenim ovim pravilnikom, vršiće se u skladu sa Pravilnikom o bližem postupku i načinu ispitivanja i odobravanja tipa mjerila.

Prestanak važenja

Član 32

Danom stupanja na snagu ovog pravilnika prestaje da važi Pravilnik o vagama sa neautomatskim funkcionisanjem („Službeni list CG", broj 45/17).

Stupanje na snagu

Član 33

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore".

*Ovim pravilnikom prenešena je Direktiva 2014/31/EU Evropskog Parlamenta i Savjeta od 26. februara 2014. godine o usklađivanju zakonodavstva država članica u pogledu stavljanja na tržište vaga sa neautomatskim funkcionisanjem.

Broj: 07-328/26-2628/3

Podgorica, 26. maja 2026. godine

Ministar,
Nik Gjelošhaj, s.r.

OSNOVNI ZAHTJEVI

Za potrebe ovog Pravilnika koristi se terminologija Međunarodne organizacije za zakonsku metrologiju (OIML).

Prethodna razmatranja

Ukoliko neautomatska vaga sadrži ili je priključena na više od jednog pokaznog uređaja ili uređaja za štampanje koji se koriste za određivanje mase i koji ponavljaju rezultate operacije mjerenja, a ne mogu uticati na ispravno funkcionisanje vage, ti uređaji ne moraju ispunjavati bitne zahtjeve, ako rezultate mjerenja tačno i neizbrisivo štampa ili bilježi dio vage koji ispunjava bitne zahtjeve i ako su rezultati dostupni objema stranama koje su zainteresovane za mjerenje. Ukoliko je vaga namijenjena za upotrebu u prometu robe i usluga, pokazni uređaji i uređaji za štampanje za trgovca i za potrošača moraju ispunjavati bitne zahtjeve.

METROLOŠKI ZAHTJEVI

1. Jedinica za masu

Dozvoljena je upotreba sljedećih mjernih jedinica:

- Mjerne jedinice SI sistema: kilogram, mikrogram, miligram, gram, tona;
- Jedinice imperijalnog sistema mjera: troy unca, za mjerenje dragocjenih metala;
- Jedinice koje nisu u SI sistemu: metrički karat, ako se mjeri drago kamenje.

Za vage sa neautomatskim funkcionisanjem koje koriste gore navedenu jedinicu imperijalnog sistema, specifične osnovne zahtjeve potrebno je jednostavnom interpolacijom pretvoriti u tu jedinicu.

2. Klase tačnosti

2.1. Klase tačnosti su:

- I posebna
- II visoka
- III srednja
- IIII obična

Karakteristike pojedinih klasa u pogledu vrijednosti ispitnog podjeljaka (e) i broja ispitnih podjeljaka (n) su date u Tabeli 1.

Tabela 1. Klase tačnosti

Klasa tačnosti	Vrijednost ispitnog podjeljka (e)	Minimalno mjerenje (Min)	Broj ispitnih podjeljaka $n = \text{Max} / e$	
		Najmanja vrijednost	Najmanja vrijednost	Najveća vrijednost
I	$0,001 \text{ g} \leq e$	$100e$	50 000	-
II	$0,001 \text{ g} \leq e \leq 0,05 \text{ g}$ $0,1 \text{ g} \leq e$	$20e$	100	100 000
		$50e$	5 000	100 000
III	$0,1 \text{ g} \leq e \leq 2 \text{ g}$ $5 \text{ g} \leq e$	$20e$	100	10 000
		$20e$	500	10 000
IIII	$5 \text{ g} \leq e$	$10e$	100	1 000

Minimalno mjerenje je ograničeno na 5 e za neautomatske vage klase tačnosti II i III koje služe za određivanje prevoznih tarifa.

2.2. Vrijednost ispitnog podjeljka (e)

2.2.1. Stvarna vrijednost podjeljka d i vrijednost ispitnog podjeljka e moraju biti u obliku:

1×10^k , 2×10^k , ili 5×10^k jedinica za masu, gdje je k bilo koji cijeli broj ili nula.

2.2.2. Za sve neautomatske vage, osim vaga s pomoćnim uređajima za pokazivanje:

$$d=e$$

2.2.3. Za neautomatske vage sa više od jednog pokaznog uređaja za pokazivanje važe sljedeći uslovi:

$$e = 1 \times 10^k \text{ g}$$

$$d < e \leq 10 d,$$

osim za neautomatske vage klase tačnosti I sa $d < 10^{-4}$ g, za koja je $e = 10^{-3}$ g.

3. Vrste neautomatskih vaga

3.1 Neautomatske vage sa jednim opsegom mjerenja

Neautomatske vage koje imaju pomoćni uređaj za pokazivanje rezultata mjerenja moraju biti klase tačnosti I ili II. Za ove vage minimalno mjerenje se dobija iz Tabele 1 zamijenom vrijednosti ispitnog podjeljka e u koloni 3 stvarnom vrijednošću podjeljka d.

Ako je $d < 10^{-4}$ maksimalno mjerenje za vage klase tačnosti i može biti i manje od 50 000 e.

3.2 Neautomatske vage sa više opsega mjerenja

Više opsega mjerenja je dozvoljeno, ako su jasno označeni na vagi. Svakom opsegu mjerenja klasa tačnosti se određuje u skladu sa tackom 3.1. Ako su opsezi mjerenja različitih klasa tačnosti, vaga mora ispuniti najstrožije uslove koji se postavljaju za klase tačnosti kojima opsezi mjerenja pripadaju.

3.3. Neautomatske vage sa više vrijednosti podjeljka

3.3.1. Neautomatske vage sa jednim opsegom mjerenja mogu imati nekoliko parcijalnih opsega mjerenja gdje svaki pojedinačni parcijalni opseg mjerenja ima svoju vrijednost ispitnog podjeljka (vage sa više vrijednosti podjeljka).

Vage sa više vrijednosti podjeljaka ne smiju imati pomoćni uređaj za pokazivanje.

3.3.2. Svaki parcijalni opseg mjerenja (i), sa različitom vrijednošću podjeljka, definisan je:

- vrijednošću ispitnog podjeljka e_i gdje je $e_{(i+1)} > e_i$

- maksimalnim mjerenjem Max_i gdje je $\text{Max}_r = \text{Max}$

- minimalnim mjerenjem Min_i gdje je $\text{Min}_i = \text{Max}_{(i-1)}$ i $\text{Min}_i = \text{Min}$

pri čemu je :

$$i = 1, 2, \dots, r,$$

i = broj parcijalnog opsega mjerenja

r = ukupan broj parcijalnih opsega mjerenja

Sve vrijednosti mogućnosti mjerenja odnose se na neto opterećenje, bez obzira na vrijednost korišćene tare.

3.3.3. Parcijalni opsezi dati su u Tabeli 2. Svi parcijalni opsezi mjerenja moraju pripadati istoj klasi tačnosti, a ta klasa tačnosti je ujedno i klasa tačnosti vage.

Tabela 2. Neautomatske vage sa više vrijednosti podjeljka

Klasa	Vrijednost ispitnog	Minimalno mjerenje (Min)	Broj ispitnih podjeljaka	
		Najmanja	Minimalna	Maksimalna

tačnosti	podjeljka (e)	vrijednost	vrijednost (*) $n = \text{Max}_i/e_{(i+1)}$	Vrijednost $n = \text{Max}_i/e_i$
I	$0,001 \text{ g} \leq e_i$	$100 e_i$	50 000	-
II	$0,001 \text{ g} \leq e_i \leq 0,05 \text{ g}$ $0,1 \text{ g} \leq e_i$	$20 e_i$ $50 e_i$	5 000 5 000	100 000 100 000
III	$0,1 \text{ g} \leq e_i$	$20 e_i$	500	10 000
III	$5 \text{ g} \leq e_i$	$10 e_i$	50	1 000
(*) Za $i=r$ primjenjuje se kolona iz Tabele 1 s time da se e zamijeni sa e_r				

$i = 1, 2, \dots, r$

i = broj parcijalnog opsega mjerenja sa različitim vrijednostima podjeljka

r = ukupan broj parcijalnih opsega mjerenja

4. Tačnost

4.1. Kod primjenjivanja postupaka iz člana 16 ovog pravilnika, greška pokazivanja ne smije preći najveću dozvoljenu grešku iz Tabele 3. U slučaju digitalnog pokazivanja, greška pokazivanja mora biti korigovana za grešku zaokruživanja.

Najveće dozvoljene greške važe i za tara i za neto vrijednosti za sva opterećenja, izuzetak su predhodno određene vrijednosti tare.

Tabela 3. Najveće dozvoljene greške

Opterećenje				Najveća dozvoljena greška
Klasa I	Klasa II	Klasa III	Klasa IIII	
$0 \leq m \leq 50\,000 e$	$0 \leq m \leq 5\,000 e$	$0 \leq m \leq 500 e$	$0 \leq m \leq 50 e$	$\pm 0,5 e$
$50\,000 e \leq m \leq 200\,000 e$	$5\,000 e \leq m \leq 20\,000 e$	$500 e \leq m \leq 2\,000 e$	$50 e \leq m \leq 20 e$	$\pm 1 e$
$200\,000 e \leq m$	$20\,000 e \leq m \leq 200\,000 e$	$2\,000 e \leq m \leq 10\,000 e$	$200 e \leq m \leq 1\,000 e$	$\pm 1,5 e$

m – opterećenje na vagi izraženo u broju ispitnih podjeljaka

4.2 Najveće dozvoljene greške neautomatskih vaga koje su u upotrebi, prilikom nadzora na mjestu upotrebe, su dvostruko veće od najvećih dozvoljenih grešaka utvrđenih u tački 4.1.

5. Rezultati mjerenja treba da budu ponovljivi i obnovljivi, ukoliko se koriste drugi uređaji za pokazivanje,

kao i druge metode uravnotežavanja.

6. Neautomatske vage treba da imaju osjetljivost mjerenja odnosno da reaguju i na male promjene opterećenja.

7. Uticajne veličine

- 7.1 Neautomatske vage klase tačnosti II, III i IIII, koje su izložene upotrebi u nagnutom položaju, treba da budu dovoljno neosetljive na stepen nagnutosti koji bi se mogao pojaviti u normalnim uslovima instaliranja.
- 7.2 Neautomatske vage moraju ispuniti metrološke zahtjeve u okviru temperaturnog opsega koji je odredio proizvođač. Opseg tog područja mora biti najmanje:
- 5° C za vage klase tačnosti I
 - 15° C za vage klase tačnosti II
 - 30° C za vage klase tačnosti III i IIII.
- Ako proizvođač nije odredio ovaj opseg, primjenjuje se opseg od -10° C do 40° C .
- 7.3 Neautomatske vage koje se napajaju iz mrežnog izvora električne energije treba da ispunjavaju metrološke zahtjeve i u uslovima normalnih odstupanja napajanja električnom energijom. Neautomatske vage koje rade s baterijskim napajanjem treba da imaju indikaciju da je napon pao ispod najniže vrijednosti i moraju pod tim okolnostima nastaviti ispravno raditi, ili automatski prekinuti rad.
- 7.4. Ako je ispitni podjeljak e neautomatskih elektronskih vaga, osim vaga klase tačnosti I i II, manji od 1 g, te vage trebaju ispuniti metrološke zahtjeve u uslovima visoke relativne vlažnosti na gornjoj granici njihovog temperaturnog opsega.
- 7.5. Uticaj opterećivanja neautomatske vage tokom dužeg perioda na vage klase tačnosti II, III ili IIII na pokazivanje pri opterećenju ili na nulto pokazivanje odmah nakon uklanjanja opterećenja mora biti zanemarljiv.
- 7.6. U ostalim uslovima mjerila moraju nastaviti ispravno raditi, ili automatski prekinuti rad.

PROJEKTOVANJE I IZRADA

8. Opšti zahtjevi

8.1. Projektovanje i izrada neautomatskih vaga vrši se na način da vage sačuvaju svoja metrološka svojstva ukoliko su pravilno instalisane i korišćene, ako se koriste u okruženju za koje su namijenjene. Vage moraju pokazivati vrijednost mase.

8.2. Kada su izložene smetnjama, neautomatske elektronske vage se izrađuju na način da ne reaguju na spoljne uticaje, ili ih automatski otkrivaju i na njih ukazuju.

Nakon otkrivanja znatnije spoljašnje smetnje, elektronske vage moraju dati vizuelni ili zvučni signal, koji mora trajati sve dok korisnik ne izvrši popravku ili smetnja ne nestane.

8.3. Zahtjevi iz tač. 8.1 i 8.2 moraju biti trajno ispunjeni tokom perioda koje je normalno predviđeno za namjenu takvih vaga.

Neautomatske digitalne elektronske vage moraju stalno sprovoditi kontrolu ispravnog odvijanja procesa mjerenja, uređaja za pokazivanje, kao i cjelokupnog postupka prikupljanja i prenosa podataka.

Nakon otkrivanja greške, koja traje duže vrijeme, elektronske vage daju vizuelni ili zvučni signal, koji mora trajati sve dok korisnik ne preduzme mjere popravke ili greška ne nestane.

8.4. Ako se na neautomatsku elektronsku vagu priključi spoljnja oprema pomoću pogodnog interfejsa, to ne smije nepovoljno uticati na metrološka svojstva vage.

8.5. Neautomatske vage ne smiju posjedovati karakteristike koji bi mogle dovesti do njene zloupotrebe, a mogućnosti za nenamjerno pogrešno korišćenje moraju biti svedene na najmanju mjeru. Sastavni dijelovi koje korisnik ne smije odvajati ili im namještati parametre moraju biti osigurani protiv takvih zahvata.

9. Pokazivanje rezultata mjerenja i ostalih vrijednosti

Pokazivanje rezultata mjerenja i ostalih vrijednosti mora biti tačno, jasno i nedvosmisleno, a uređaj za pokazivanje mora da omogući lako očitavanje pokazivanja u normalnim uslovima upotrebe.

Nazivi i oznake jedinica na koje se upućuje u tački 1 ovog Priloga moraju ispunjavati odredbe metroloških propisa, uz dodatak znaka za metrički karat, čiji znak mora biti »ct«.

Pokazivanje mora biti onemogućeno za vrijednosti iznad maksimalnog mjerenja (Max), uvećanog za 9e.

Pomoćni uređaj za pokazivanje dozvoljen je samo udesno od decimalnog zareza. Dodatni uređaj za pokazivanje smije se koristiti samo povremeno, a štampanje rezultata mora tokom njegovog rada biti onemogućeno.

Sekundarna pokazivanja dozvoljeno je prikazivati uz uslov da se ne mogu zabunom zamijeniti za primarna.

10. Ispisivanje rezultata mjerenja i ostalih vrijednosti

Ispisani rezultati moraju biti ispravni, prepoznatljivi i nedvosmisleni. Ispis mora biti jasan, čitljiv, neizbrisiv i trajan.

11. Postavljanje u horizontalan položaj

Ako je potrebno, neautomatske vage treba opremiti priborom za postavljanje u horizontalni položaj i pokazivačem horizontalnosti, dovoljno osjetljivim da omogući zadovoljavajuće instaliranje.

12. Dovođenje pokazivača u nulti položaj

Neautomatske vage mogu biti opremljene uređajima za dovođenje pokazivača u nulti položaj. Djelovanje tih uređaja mora pružiti tačno podešavanje nule, a ne smije izazvati neispravne rezultate mjerenja.

13. Uređaji za taru i uređaji za predhodno postavljanje tare

Neautomatske vage smiju imati jedan ili više uređaja za taru, kao i uređaj za predhodno postavljanje tare. Djelovanjem uređaja za taru mora se postići tačno podešavanje nule i mora biti osigurano ispravno neto mjerenje. Rad uređaja za predhodno postavljanje tare mora osigurati ispravno određivanje izračunate neto vrijednosti.

14. Neautomatske vage u direktnoj javnoj prodaji s maksimalnim mjerenjem manjim od 100 kg: dodatni zahtjevi:

Neautomatske vage namijenjene upotrebi u direktnoj javnoj prodaji moraju pokazivati sve bitne podatke o postupku mjerenja, a ako se radi o vagama koje pokazuju i iznos za naplatu, moraju kupcu jasno prikazati proračun iznosa za plaćanje proizvoda kojeg kupuje.

Iznos koji treba platiti, ako se prikazuje, mora biti tačan.

Neautomatske vage koje računaju iznos za naplatu moraju prikazivati bitne podatke dovoljno dugo da ih kupac može kako treba pročitati.

Neautomatskim vagama koje računaju iznos za naplatu dozvoljeno je obavljati i druge zadatke osim mjerenja mase pojedinačnih artikala i računanja pojedinačnih iznosa za naplatu samo ako se svi prikazani podaci, povezani sa svim transakcijama, ispisuju jasno, nedvosmisleno i prikladno razmješteni na listiću ili naljepnici za kupca.

Neautomatske vage ne smiju imati svojstva koja mogu izazvati, direktno ili indirektno, pojavu podataka pokazanih tako da im tumačenje nije lako ili nije jasno.

Neautomatske vage moraju štiti kupce od neispravnih transakcija pri prodaji, izazvanih njihovim neispravnim radom.

Nisu dozvoljeni pomoćni niti dodatni uređaji za pokazivanje.

Dodatni uređaji dozvoljeni su jedino ako ne mogu dovesti do zloupotrebe.

Vage slične onima koje se obično koriste za direktnu javnu prodaju, a ne zadovoljavaju zahtjeve iz ovog odjeljka, moraju u blizini pokaznog uređaja nositi neizbrisivu oznaku »Ne koristiti za direktnu javnu prodaju«.

15. Neautomatske vage koje ispisuju naljepnice sa iznosom za naplatu

Neautomatske vage koje ispisuju naljepnice sa iznosom za naplatu moraju ispuniti zahtjeve predviđene za vage koje pokazuju iznos za naplatu i služe kod direktne javne prodaje, u mjeri u kojoj je to primjenjivo na dotičnu vagu. Ispisivanje naljepnica sa iznosom za naplatu mora za mjerenja manja od minimalnog mjerenja biti onemogućeno.

POSTUPCI OCJENE USAGLAŠENOSTI

1. EU ispitivanje tipa

1.1. EU ispitivanje tipa je postupak kojim tijelo za ocjenu usaglašenosti provjerava i potvrđuje (sertificira) da neautomatska vaga, slučajni uzorak iz proizvodne serije, ispunjava metroloske zahtjeve iz ovoga pravilnika koji se na nju odnose.

1.2. Proizvođač ili njegov ovlašćeni predstavnik mogu podnijeti zahtjev za ispitivanje tipa samo jednom od tijela za ocjenu usaglašenosti.

Takav zahtjev sadrži:

– naziv i adresu proizvođača, a ako prijavu podnosi ovlašćeni predstavnik, tada i njegovo ime i adresu,

– pisanu izjavu da taj zahtjev nije bio podnesen ni jednom drugom tijelu za ocjenu usaglašenosti,

– projektnu dokumentaciju, kako je opisana u Prilogu III.

Podnosilac zahtjeva mora tijelu za ocjenu usaglašenosti staviti na raspolaganje jednu neautomatsku vagu koja je slučajni uzorak razmatrane proizvodne serije (u daljem tekstu: »tip«).

1.3. Tijelo za ocjenu usaglašenosti mora:

1.3.1. ispitati projektnu dokumentaciju i provjeriti da je navedeni tip bio proizveden u saglasnosti s tom dokumentacijom;

1.3.2. dogovoriti se s podnosiocem zahtjeva o mjestu gdje će se provjere i/ili ispitivanja sprovoditi;

1.3.3. sprovesti ili dati sprovesti odgovarajuće provjere i/ili ispitivanja, da bi se utvrdilo ispunjavaju li rješenja koja je usvojio proizvođač zahtjeve ovoga pravilnika, u slučajevima gdje standardi na koje se upućuje u članu 15 nisu bili primijenjeni;

1.3.4. sprovesti ili dati sprovesti odgovarajuće provjere i/ili ispitivanja da bi utvrdilo, tamo gdje je proizvođač odabrao primijeniti odgovarajuće standarde, jesu li oni primijenjeni pravilno, pri čemu utvrđuje postojanje usaglašenosti sa zahtjevima ovoga pravilnika.

1.4. Ako se ustanovi da tip neautomatske vage ispunjava odredbe ovoga pravilnika, tijelo za ocjenu usaglašenosti podnosiocu zahtjeva izdaje EU uvjerenje o odobrenju tipa. Takvo uvjerenje mora sadržati zaključke ispitivanja, uslove, ako ih ima, u kojima ono vrijedi, podatke nužne za identifikaciju odobrenog mjerila i, ako je potrebno, opis njegovog funkcionisanja. Svi relevantni tehnički elementi, kao što su crteži i prikazi, moraju biti pridodati EU uvjerenju o odobrenju tipa.

Uvjerenje mora imati rok važnosti 10 godina od dana njegovog izdavanja, a može biti obnavljano u razdobljima od po deset godina.

Ukoliko dođe do bitnih promjena u projektovanju dotičnog mjerila, na primjer uslijed primjene novih tehnologija, važnost uvjerenja je dozvoljeno ograničiti na dvije godine i produžiti za još tri godine.

1.5. Tijelo za ocjenu usaglašenosti mora redovno stavljati na raspolaganje državama u kojima je implementirana direktiva 2009/23/EC popis:

– primljenih zahtjeva za EU ispitivanje tipa,

– izdatih EU uvjerenja o odobrenju tipa,

– odbijenih zahtjeva za odobrenje tipa,

– priloga i amandmana koji se odnose na već izdate dokumente.

Ako tijelo za ocjenu usaglašenosti povuče EU uvjerenje o odobrenju tipa mjerila, mora o tome odmah obavijestiti države u kojima je implementirana direktiva 2009/23/EC

1.6. Ostalim tijelima za ocjenu usaglašenosti mogu se dostaviti kopije uvjerenja zajedno s priložima.

1.7. Podnosilac zahtjeva mora obavještavati tijelo za ocjenu usaglašenosti koje je izdalo EU uvjerenje o odobrenju tipa o svakoj promjeni već odobrenog tipa.

Promjene već odobrenog tipa mora dodatno odobriti ono imenovano tijelo koje je izdalo uvjerenje o odobrenju tipa, ukoliko rečene izmjene utiču na usaglašenost sa zahtjevima ovoga pravilnika ili s propisanim uslovima za upotrebu dotičnog mjerila. Ovo dodatno uvjerenje daje se u obliku priloga na izvorno EU uvjerenje o odobrenju tipa.

2. EU Izjava o usaglašenosti s tipom (garancija kvaliteta proizvodnje)

2.1. EU Izjava o usaglašenosti s tipom (garancija kvaliteta proizvodnje) je postupak kojim proizvođač koji ispunjava obaveze iz tačke 2.2 tvrdi da su dotične neautomatske vage, usaglašene s tipom opisanim u uvjerenju o odobrenju tipa, te da ispunjavaju one zahtjeve ovoga pravilnika koji se na njih odnose.

Proizvođač ili njegov ovlašćeni predstavnik moraju na svaku neautomatsku vagu postaviti EU oznake usaglašenosti i natpise propisane u Prilogu IV, i moraju sastaviti pisanu izjavu o usaglašenosti.

Uz oznake usaglašenosti mora se nalaziti identifikacioni broj onog tijela za ocjenu usaglašenosti koje je odgovorno za sprovedene mjera EU nadzora navedenih u tački 2.4.

2.2. Proizvođač mora imati odgovarajući uveden sistem kvaliteta proizvodnog procesa kako je pobliže određeno u tački 2.3, koji mora biti podvrgnut mjerama EU nadzora kako je precizirano u tački 2.4.

2.3. Sistem kvaliteta

2.3.1. Proizvođač mora podnijeti zahtjev za odobrenje svog sistema kvaliteta proizvodnog procesa tijelu za ocjenu usaglašenosti.

Takav podneseni zahtjev mora sadržati:

- izjavu da će sprovoditi obaveze koje proističu iz odobrenog sistema kvaliteta,
- izjavu da će održavati odobreni sistem kvaliteta, kako bi se osigurala njegova stalna primjerenost i djelotvornost.

Proizvođač mora tijelu za ocjenu usaglašenosti staviti na raspolaganje sve relevantne podatke, posebno dokumentaciju o sistemu kvaliteta i projektnu dokumentaciju dotičnog mjerila.

2.3.2. Sistem kvaliteta mora osigurati usaglašenost dotičnih mjerila s onim tipom kakav je opisan u EU uvjerenju o odobrenju tipa, kao i s onim zahtjevima ovoga pravilnika koji se na njih odnose.

Svi elementi, zahtjevi i odredbe koje je proizvođač usvojio moraju biti dokumentovani na sistematski i uređen način u obliku pisanih pravila, postupaka i uputstava. Ova dokumentacija sistema kvaliteta mora osigurati da programi kvaliteta, te planovi, priručnici za korišćenje i zapisi o kvalitetu budu odgovarajuće razumljivi.

Ona posebno mora sadržati pogodan opis:

- ciljeva i organizacione strukture sistema kvaliteta, kao i odgovornosti i prava uprave preduzeća u pogledu kvaliteta proizvoda,
- procesa proizvodnje, upravljanja kvalitetom i tehnika osiguravanja kvaliteta, kao i sistemskih mjera koje će biti korišćene,
- provjera i ispitivanja koja će se sprovoditi prije, za vrijeme i nakon izrade, kao i učestalosti kojom će biti sprovedeni,
- načina praćenja postignutog u traženom kvalitetu proizvoda i djelotvornim izvođenjem sistema kvaliteta.

2.3.3. Tijelo za ocjenu usaglašenosti mora ispitati i ocijeniti sistem kvaliteta kako bi utvrdilo zadovoljava li on zahtjeve navedene u tački 2.3.2. Ono mora pretpostaviti usaglašenosti s tim zahtjevima ukoliko se radi o sistemima kvaliteta koji uvode odgovarajući usaglašeni standard.

Tijelo mora svoju odluku dostaviti proizvođaču i o tome obavijestiti i ostala tijela za ocjenu usaglašenosti. Obaviještenje proizvođaču mora sadržati zaključke ispitivanja i, u slučaju odbijanja, obrazloženje takve odluke.

2.3.4. Proizvođač ili njegov ovlašćeni predstavnik moraju obavještavati ono tijelo za ocjenu usaglašenosti koje je odobrilo dotični sistem kvaliteta o svakom nadograđivanju sistema osiguranja kvaliteta povezanim s promjenama unesenim, na primjer, novim tehnologijama i novim pogledima na kvalitet.

2.3.5. Svako tijelo za ocjenu usaglašenosti koje povuče odobrenje nekog sistema kvaliteta mora o tome obavijestiti ostala tijela za ocjenu usaglašenosti.

2.4. Mjere EU nadzora

2.4.1. Cilj mjera EU nadzora je da se obezbijedi da proizvođač ispunjava kvalitetno obaveze koje proizilaze iz odobrenog sistema kvaliteta.

2.4.2. Proizvođač mora tijelu za ocjenu usaglašenosti dopustiti u svrhu EU nadzora pristup proizvodnom pogonu, prostorima za kontrolu proizvodnje, provjeravanje i skladištenje, te mu mora pružiti sve potrebne podatke, a posebno:

- dokumentaciju o sistemu kvaliteta
- projektnu dokumentaciju,
- zapise o kvalitetu, na primjer izvještaje o unutrašnjem i spoljnom nezavisnom nadzoru te podatke o ispitivanjima i kalibracijama, izvještaje o kvalifikovanosti uključenog osoblja

itd.

Tijelo za ocjenu usaglašenosti mora u redovnim razmacima dolaziti u nadzorne posjete kako bi se uvjerilo da proizvođač održava i primjenjuje sistem kvaliteta ; ono mora proizvođaču dostavljati izvještaj o nadzoru.

Osim toga, tijelo za ocjenu usaglašenosti može obavljati posjete proizvođaču i izvan utvrđenog rasporeda. Tokom takvih posjeta, tijelo za ocjenu usaglašenosti može sprovesti puni ili djelomični nadzorni postupak. Ono mora proizvođaču dostaviti izvještaj o takvoj posjeti i ako je potrebno, izvještaj o nadzoru.

2.4.3. Tijelo za ocjenu usaglašenosti mora osigurati da proizvođač održava i primjenjuje odobreni sistem kvaliteta.

3. EU Ovjeravanje

3.1. EU Ovjeravanje je postupak kojim proizvođač ili njegov ovlašćeni predstavnik utvrđuje i izjavljuje da su mjerila koja su bila provjerena saglasno tački 3.3. pri primjeni, usklađena s onim tipom koji je opisan u EU uvjerenju o odobrenju tipa i da ispunjavaju one zahtjeve pravilnika koji se na njih odnose.

3.2. Proizvođač mora preduzeti sve potrebne mjere kako bi proces proizvodnje osigurao usklađenost neautomatskih vaga, pri primjeni, s onim tipom kakav je opisan u uvjerenju o odobrenju tipa, kao i sa zahtjevima ovoga pravilnika koji se na njih odnose. Proizvođač ili njegov ovlašćeni predstavnik moraju na svaku neautomatsku vagu postaviti EU znake usaglašenosti i sastaviti pisanu izjavu o usaglašenosti .

3.3. Tijelo za ocjenu usaglašenosti mora sprovoditi odgovarajuće provjere i ispitivanja kako bi provjerilo usaglašenost proizvoda sa zahtjevima ovoga pravilnika, provjeravanjem i ispitivanjem svake neautomatske vage, kako je to pobliže određeno u tački 3.5.

3.4. Za neautomatske vage koje ne podliježu odobrenju tipa, tijelu za ocjenu usaglašenosti moraju biti dostupni, ako ono to zatraži, dokumenti koji se odnose na projektovanje takve vage, kao što je izloženo u Prilogu III.

3.5. Ovjeravanje provjerom i ispitivanjem svake neautomatske vage

3.5.1. Sve neautomatske vage moraju biti pojedinačno provjerene i odgovarajuće ispitane, tako kako je izloženo u relevantnim standardima na koje se upućuje u članu 15, ili se pak moraju provesti ekvivalentna ispitivanja, kako bi se ovjerila njihova usaglašenost , pri primjeni, s onim tipom kakav je opisan u EU uvjerenju o odobrenju tipa i s onim zahtjevima ovoga pravilnika koji se na njih odnose.

3.5.2. Tijelo za ocjenu usaglašenosti mora postaviti, ili osigurati da bude postavljen, svoj identifikacioni broj na svaku neautomatsku vagu čija je usaglašenost sa zahtjevima bila utvrđena, te sastaviti uvjerenje o usaglašenosti s obzirom na sprovedene provjere.

3.5.3. Proizvođač ili njegov ovlašćeni predstavnik moraju na zahtjev dostaviti navedena uvjerenja o usaglašenosti koje je izdalo tijelo za ocjenu usaglašenosti .

4. EU pojedinačno ovjeravanje

4.1. EU Pojedinačno ovjeravanje je postupak kojim proizvođač ili njegov ovlašćeni predstavnik utvrđuje i izjavljuje da je dotična neautomatska vaga, najčešće projektovana za određenu namjenu, a uz koju je izdato uvjerenje navedeno u tački 4.2. usaglašena s onim zahtjevima ovoga pravilnika koji se na njega odnose. Proizvođač ili njegov ovlašćeni predstavnik moraju na neautomatsku vagu staviti oznake usaglašenosti i moraju sastaviti pisanu izjavu o usaglašenosti.

4.2. Tijelo za ocjenu usaglašenosti mora provjeriti neautomatsku vagu i sprovesti odgovarajuća ispitivanja, kako je navedeno u odgovarajućim standardima na koje se upućuje u članu 15. ili njima ekvivalentna ispitivanja, kako bi utvrdili njenu usaglašenost s odgovarajućim zahtjevima ovoga pravilnika.

Tijelo za ocjenu usaglašenosti mora postaviti ili dati postaviti svoj identifikacioni broj na onu neautomatsku vagu za koju je utvrđena usaglašenost sa zahtjevima i mora sastaviti pisano uvjerenje o usaglašenosti koje se odnosi na sprovedena ispitivanja.

4.3. Svrha tehničke dokumentacije koja se odnosi na projektovanje neautomatske vage, kako je navedena u Prilogu III, jeste da omogući usaglašenost sa zahtjevima ovoga pravilnika koju treba ocijeniti, kao i razumijevanje projekta, izrade i rada vage. Ona mora biti dostupna tijelu za ocjenu usaglašenosti.

4.4. Proizvođač ili njegov ovlašćeni predstavnik moraju osigurati da su na zahtjev u stanju predočiti uvjerenja o usaglašenosti koje je izdalo tijelo za ocjenu usaglašenosti.

5. Zajedničke odredbe

5.1 EU Izjavu usaglašenosti s tipom (garancija sistema kvaliteta proizvodnje), EU ovjeravanje i EU pojedinačno ovjeravanje dozvoljeno je izvesti u pogonima proizvođača ili na bilo kojem drugom mjestu ukoliko prevoz do mjesta korišćenja ne zahtijeva rasklapanje mjerila, ako puštanje u upotrebu na mjestu korišćenja ne zahtijeva sklapanje mjerila ili neki drugi zahvat tehničkog instaliranja koji bi mogao uticati na radne karakteristike mjerila, kao i ako je vrijednost sile teže na mjestu puštanja u upotrebu već uzeta u obzir ili ako su radne karakteristike vage neosjetljive na male promjene sile teže. U svim ostalim slučajevima, ovi se postupci moraju sprovesti na mjestu upotrebe mjerila.

5.2. Ako ipak radne karakteristike neautomatske vage jesu osjetljive na male promjene sile teže, postupke navedene u 5.1. dozvoljeno je sprovesti u dva koraka, pri čemu drugi korak mora obuhvatiti sva ona ispitivanja i provjere čiji je ishod zavisao o vrijednosti sile teže, a prvi korak sva ostala ispitivanja i provjere. Drugi korak mora se sprovesti na mjestu korišćenja mjerila.

5.2.1 Ukoliko je proizvođač za jedan od postupaka spomenutih u 5.1. odabrao sprovođenje u dva koraka, i ako će ta dva koraka sprovođiti različiti izvođači, neautomatska vaga koja je bila podvrgnuta prvom koraku dotičnog postupka mora nositi identifikacioni broj tijela za ocjenu usaglašenosti uključenog u taj korak.

5.2.2. Izvođač koji je sproveo prvi korak postupka mora za svaku od neautomatskih vaga izdati uvjerenje koje sadrži podatke potrebne za identifikaciju te vage i specificira obavljene provjere i ispitivanja.

Izvođač koji sprovodi drugi korak postupka mora sprovesti one provjere i ispitivanja koja još nisu bila obavljena.

Proizvođač ili njegov ovlašćeni predstavnik moraju osigurati da su na zahtjev u stanju predočiti uvjerenja o usaglašenosti koje je izdalo tijelo za ocjenu usaglašenosti .

5.2.3. Proizvođač koji je odabrao da se izjava usaglašenosti s tipom (garancija sistema kvaliteta proizvodnje) sprovede u sklopu prvog koraka, može u drugom koraku koristiti taj isti postupak ili pak odlučiti da se u drugom koraku nastavi s ovjeravanjem.

5.2.4. Nakon obavljenog drugog koraka na mjerilu moraju biti postavljene EU oznake usaglašenosti , zajedno s identifikacionim brojem onog tijela za ocjenu usaglašenosti koje je u drugom koraku učestvovalo.

TEHNIČKA DOKUMENTACIJA

Tehnička dokumentacija koja je potrebna za dokazivanje usaglasenosti treba prikazivati projektovanje, izradu i način rada proizvoda i mora omogućiti ocjenjivanje njegove usaglasenosti sa zahtjevima ovoga pravilnika.

Da bi se mjerenje moglo izvršiti, dokumentacija mora sadržati,:

- opšti opis dotičnog tipa,
- idejne projekte, crteže i sklopne prikaze sastavnih dijelova, podsklopova, električnih krugova itd.,
- opise i objašnjenja neophodna za razumijevanje gore navedenog, uključujući funkcionisanje dotične vage,
- popis standarda na koje se upućuje u članu 15, a primijenjenih u potpunosti ili djelomično, kao i opis rješenja usvojenih kako bi se ispunili osnovni zahtjevi tamo gdje standardi na koje se upućuje u članu 15 nisu bili primijenjeni,
- rezultate projektnih proračuna sprovedenih radi provjere itd,
- izvještaje o ispitivanju,
- EU uvjerenja o odobrenju tipa i rezultate relevantnih ispitivanja na neautomatskim vagama koje sadrže dijelove identične onima kakvi su predviđeni projektom.

ZNAK USAGLAŠENOSTI I NATPISI

1. Neautomatske vage koje podliježu postupku ocjenjivanja usaglašenosti moraju na sebi imati

1) CE znak usaglašenosti sa identifikacijskim brojem/brojevima tijela za ocjenu usaglašenosti (ili više njih) koja su sprovodila mjere EU nadzora ili EU ovjeravanje.

Gore navedena oznaka i natpisi moraju biti postavljeni na neautomatsku vagu tako da je jasno da pripadaju zajedno;

2) zelenu četvrtastu naljepnicu veličine najmanje 12,5 mm x 12,5 mm s utisnutim velikim crnim slovom »M«;

3) sljedeće natpise:

– broj uvjerenja o odobrenju tipa,

– oznaku ili naziv proizvođača,

– klasu tačnosti, oivičenu ovalnom crtom ili sa dvije vodoravne crte spojene s dva polukruga,

– vrijednost maksimalnog mjerenje u obliku Max ...,

– vrijednost minimalnog mjerenja u obliku Min ...,

– vrijednost ispitnog podjeljka u obliku $e = \dots$,

– posljednje dvije cifre godine u kojoj su bile postavljene oznake usaglašenosti,

kao i, kad je izvodljivo:

– serijski broj,

– za vage koje se sastoje od pojedinih, ali međusobno spojenih jedinica: identifikacionu oznaku svake jedinice,

– vrijednost podjeljka ako je različita od e , u obliku $d = \dots$,

– najveća vrijednost dodate tare, u obliku $T = + \dots$,

– najveća vrijednost oduzete tare, ako je različit od Max, u obliku $T = - \dots$,

– vrijednost podjeljka tare, ako je različita od d , u obliku $d_T = \dots$,

– najveće još sigurno opterećenje koje se može postaviti na neautomatsku vagu, ako je različito od Max, u obliku Lim/ \dots ,

– posebne temperaturne granice, u obliku $\dots \text{ }^\circ\text{C}/\dots \text{ }^\circ\text{C}$,

– odnos prijemnika opterećenja i opterećenja .

Neautomatske vage moraju imati pogodne mogućnosti za postavljanje EU oznaka usaglašenosti i/ili natpisa i izrađene na način da bude onemogućeno uklanjanje oznake i natpisa bez njihovog oštećivanja, kao i da oznaka i natpisi budu vidljivi kad je vaga u svom pravilnom radnom položaju.

Ukoliko se za podatke koristi pločica, treba zapečatiti pločicu, osim u slučaju da je nemoguće ukloniti a da se ne uništi. Ako se pločica može zapečatiti, na nju mora biti moguće postaviti oznaku obavljenog nadzora.

Natpisi Max, Min, e , d , moraju se takođe nalaziti i u blizini pokazivača rezultata, ukoliko nisu tu već postavljeni.

Svaki uređaj za mjerenje opterećenja koji je priključen ili se može priključiti na jedan ili više prijemnika opterećenja mora nositi odgovarajuće natpise koji ga povezuju s dotičnim prijemnikom opterećenja.

2. Ostale neautomatske vage

Ostale neautomatske vage moraju nositi:

– oznaku ili naziv proizvođača,

– vrijednost maksimalnog mjerenja u obliku Max ...

Takve vage ne smiju nositi naljepnice predviđene u 1.1.(b) ovog Priloga.

3. Znak ograničenja upotrebe naveden u članu 21 se mora sastojati od velikog slova »M« utisnutog crnom bojom na crvenoj četvrtastoj pozadini veličine najmanje 25 mm x 25 mm, s dvije dijagonalne crte koje se presijecaju praveći krst.